

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

18. april 2014.

[NOVI ČELNIK ENI-JA](#)

[SROZANA ZARADA RAFINERIJA](#)

[SINOPEC-LUKOIL DEAL](#)

South Stream
ENERGISING EUROPE

[TURSKA HOĆE JUŽ. TOK](#)

[GAS SA ZAPADA KRENUO](#)

[TOTAL IZ POLJSKIH ŠKRILJACA](#)

[SOFIJA: ALTERNATIVNI GAS](#)

[BRODSKA RAFINERIJA TEŠKO](#)

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave

Autor: Dušan Daković

NAFTA

RIM – Budući čelnik najveće italijanske kompanije Eni, Claudio Descalzi (velika foto) verovatno će nastaviti tamo gde je stao njegov dugogodišnji prethodnik, Paolo Scaroni (mala foto) – politiku potrage za novim naftnim i gasnim poljima u Africi i Aziji, uz zadržavanje partnerstva sa Rusijom, komentariše **Reuters**. Descalzija je u ponedeljak na to mesto nominovao novi premijer Italije, Matteo Renzi, odbivši da Scaroniju ponudi i četvrti mandat za redom, već je za

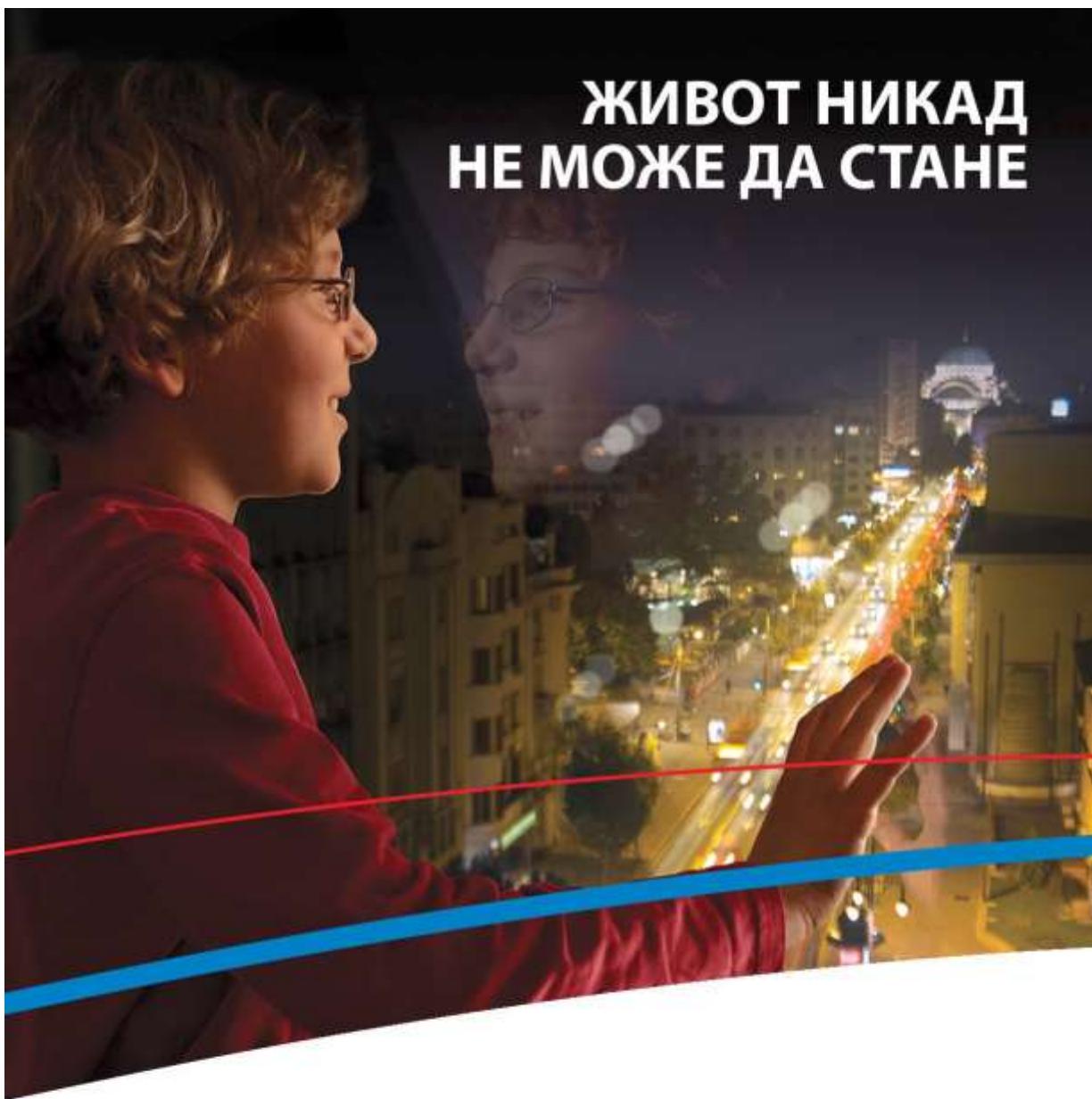
naslednika izabrao iskusnog (59) šefa E&P odeljenja Enija i jednog od najcenjenijih menažera za taj sektor u svetu naftne privrede. Verovatna je i odluka o prodaji Enijevog udela od 43% u prezaduženoj naftnoj logističkoj kompaniji Saipem. Royal Dutch Shell je nedavno ponudio Descalziju da preuzme njegove E&P poslove, ali ga je italijanska vlada – vlasnik 30% Enija – ubedila da je ovo bolja opcija, saznaće Reuters od upućenih lica. Italija 90% potreba za gasom pokriva iz uvoza, od čega otprilike polovinu iz Rusije, što je u svetu ukrajinske kroze dodatni izazov za onoga ko vodi Eni. Pored ostalog, od 2008. do marta 2009. bio je član Odbora direktora Gasprom njefta. Descalzi je veći deo rane karijere proveo u Africi, da bi 2008. preuzeo poslove istraživanja i proizvodnje u Eniju.

PARIZ – Francuski Total saopštio je da su rafinerijske marže u Evropi pale na 6,6 dolara po metričkoj toni u prvom kvartalu ove godine, naspram 10,1\$/mt u poslednjem tromeseću 2013. i čak 26,9\$ po toni u prva tri meseca prošle godine. Razlozi su pad potražnje derivata i oštira ekološka regulativa EU uz istovremenu pojačanu konkureniju rafinerija iz drugih regionala. **DJ**

PARIZ – Total je poverio u sredu mega posao od 3,5 milijardi dolara francuskoj inženjerskoj firmi Technip i holandskoj Heerema Marine Contractors za servisnu podršku njegovom projektu razvola ultradubokog naftnog i gasnog polja Kaombo u podmorju Angole. Dva dana ranije Total je za 2,4 milijarde dolara vredan ugovor angažovao norvešku firmu Aker Solutions za postavljanje podmorskih cevi i opreme za vertikalne bušotine. Polje je oko 260 km od obale Luande, sa vodenim pokrivačem dubine od 1.400 do 1.900 metara, a plan je da prva nafte krene 2017. Total je saopštio da sa ovim ugovorima nastavlja projekat, jer je uspeo da smanji troškove investicije sa 20, na 16 milijardi dolara. **Reuters, AFP**

ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ

Енергија живота

ABUDŽA - Oil India analizira mogućnosti kupovine jednog onshore naftnog polja kompanije Shell u Nigeriji, koji je stavljen na prodaju uz kombinovanu cenu od dve milijarde dolara, prenosi dnevnik **Ventures Africa**. Britansko-holandska kompanija prodaje poslove na kopnu Nigerije suočena sa rastućim napadima pljačkaša i vandala, što joj je donelo gubitke od preko milijardu dolara, dodaje list pozivajući se na nedefinisane izvore.

MOSKVA – China Petroleum & Chemical Corp, poznatiji kao Sinopec, pristao je da plati Lukoilu oko 1,2 milijarde dolara za kupovinu udela ruskog naftaša u kompaniji u Kazahstanu. Pekinška kompanija za taj novac dobija Lukoilov ideo od 50% u Caspian Investment Resources, firmi koja poseduje udele u četiri projekta u toj srednjeazijskoj državi. Sinopec je već vlasnik druge polovine kompanije putem zajedničkog ulaganja, javlja **Bloomberg**. Posao donosi kineskoj kompaniji dodatnu proizvodnju od 10,2 miliona barela ekvivalenta nafte. Lukoil je saopštio da ovom prodajom nastavlja strategiju optimizacije svojih poslova u inostranstvu. Navodi da će nastaviti naftne i gasne poslove u Kazahstanu, uključujući projekte Kumkol, Karačaganak i Tengiz. Paris - The ultra-deep Angolan offshore oil project called Kaombo generated the third huge contract in three days on Wednesday when French group Total picked two firms to carry out underwater engineering worth \$3.5 billion.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

TRIPOLI - Libijska naftna kompanija (NOC) saopštila je 15. aprila da se sprema da isporuči prvu pošiljku sirove nafte iz luke Al-Hariga, na istoku zemlje, posle osam meseci blokade. Luke na istoku Libije bile su blokirane od jula, jer su pobunjenici, koji traže autonomiju, sprečavali isporuku nafte. Blokada je izazvala pad proizvodnje na 250.000 barela dnevno (bd) i manje, umesto uobičajenih 1,5 miliona bd. Libijske vlasti i pobunjenici saopštili su 6. aprila da su postigli dogovor kojim se ukida blokada luka Zvitina i Al-Hariga, podsjeća **AFP**. Luka Zvitina ima kapacitet izvoza od 100.000 barela dnevno, a terminal al-Hariga 110.000 barela dnevno.

PRIRODNI GAS

MOSKVA – Konzorcijum projekta Južni tok saopšto je u utorak da planira da počne polaganje cevi ispod Crnog mora iz pravca Rusije ove jeseni. U saopštenju Konzorcijuma navodi se i da su prve cevi već proizvedene u ruskoj fabriци OMK, prenosi **Reuters**.

ISTANBUL – Vlada u Ankari je spremna da ponudi Rusiji da gasovod Južni tok ide teritorijom Turske, rekao je turski ministar energije Taner Jildiz. "Spremni smo da razmotrimo zahtev o prolazu gasovoda preko teritorije Turske", odgovorio je Jildiz novinarima na pitanje o projektu Južni tok. **Reuters**, pozivajući se na anonimnog energetskog analitičara, prenosi da se razmatra navodno mogućnost da cevovod izđe iz Crnog mora na kopno u Trakiji, na severozapadu Turske, umesto u Bugarskoj, kako bi se izbeglo direktno povezivanje Rusije i Evropske unije. "Govori se da bi takav zahtev mogao biti upućen. U tom slučaju, mi ćemo ga razmotriti", naglasio je turski ministar koji će u ponedeljak, 21. aprila u Ankari razgovarati sa potpredsednikom Gasproma Aleksanderom Medvedevim. Turski zvaničnici naveli su da će to pitanje biti sastavni deo energetskog paketa o kome će se iduće nedelje razgovarati na rusko-turskom sastanku u Ankari. Paket će obuhvatiti široku lepezu tema, od većeg uvoza gasa i promene cene tog energenta do nuklearne energije, dodaju.

BERLIN – Nemački RWE od utorka snabdeva Ukrajinu prirodnim gasom reverzibilnim tokom od zapada na istok, preko Poljske. Količine su za sada simbolične, ali bi mogle vremenom da

narastu i pokriju oko petinu potreba te zemlje. Iz kompanije nisu precizirane ni količine, niti cena gasa – osim da ona nije subvencionisana, odnosno na nivou je tržišnih. RWE navodi da je otprilike trećina gasa koji prodaje Ukrajini porklom iz Rusije, a ostatak iz Severnog mora. Kompanija iz Esena navodi da bi narednih nedelja, ili meseci, značajnije količine

mogle biti isporučene Ukrajini, ako bi se rešile razne političke i tehničke prepreke na slovačko-ukrajinskoj granici. Ugovor potpisani 2012. između RWE i ukrajinskog Naftogaza predviđa isporuke do 10 milijardi kubika gasa godišnje, što je otprilike petina potreka Ukrajine. RWE je prošle godine izvezao u Ukrajinu 1 milijardu m³ gasa. **Reuters**

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

KIJEV - U podzemnim skladištima gasa u Ukrajini ostalo je osam milijardi m³ gasa, što je dovoljno za tromešечно nesmetano snabdevanje Evrope, izjavio je u ponedeljak ukrajinski ministar energije Jurij Prodan za nacionalni bugarski radio. "Do juna treba računati da se reši problem skladištenja novih količina gasa", rekao je on. Prema ruskim procenama, Ukrajini treba oko 11 milijardi

m³ gase u skladištima, da bi mogla garantovati stabilne isporuke Evropi. **Itar TASS**

BAAR, Švajcarska - Konzorcijum projekta TAP odlučio je da ponovo pokrene proces nabavki, posle revizije svoje strategije i hodograma realizacije. TAP će zato inicirati novi predkvalifikacioni proces za nabavke potrebne opreme i usluga, počev od EPC (Engineering Procurement Construction) za usluge izgradnje onshore i offshore sekcija, kompresorskih stanica i terminala. Takođe i za ugovore o snabdevanju cevima, SCADA sistemima... TAP će sam voditi ovaj postupak i objavljuvati pojedinačna obaveštenja preko Službenog lista EU, počev od već publikovanog tendera za gradnju pristupnih puteva i mostova u Albaniji, saopšteno je preko **portala** konzorcijuma.

VARŠAVA - Francuski Total nije obnovio svoju jedinu licencu za istraživanje gasa iz škriljaca u Poljskoj, pridružujući se nekolicini naftogasnih kolosa, uključujući Exxon Mobil i Marathon Oil, koji su uradili isto ranije. Iako je Total na istražnoj bušotini otkrio škriljni gas, zaključeno je da celo područje na istoku Poljske, blizu granice s Ukrajinom, nije komercijalno isplativo. Portparol poljskog ministarstva zaštite prirode, ocenio je da Total nije „bog zna šta“ ni radio na lokaciji, pa smatra da je nova regulatorna odluka prema kojoj vlasnici licence plaćaju državi nadoknadu ako ne izvode radove, bila odlučujuća, prenos 15/APR poljska novinska agencija **PAP**.

RIM - Italijanski Enel saopštio je da je potpisao dva dugoročna (20+10 godina) ugovora za uvoz američkog LNG-a (poreklom iz gasnih škriljaca) s firmom Cheniere Energy. Ugovor je potписан na količine od ukupno tri milijarde m³ gasa godišnje, od čega će otprilike trećina završiti na italijanskom tržištu. Isporuke LNG-a, međutim, ne može početi pre 2018. godine, kada se planira otvaranje terminala Corpus Christi koji se gradi u zalivu Quinta na teksaškoj obali. Terminal je projektiran da može primiti tri tankera i ima godišnji kapacitet od oko 18 milijardi m³ gasa. **ANSA**

BAKU - Bugarska će krajem aprila početi da traga za izvorima finansiranja gasnog interkonektora sa Grčkom (IGB gasovod), procenjenog na 220 miliona evra, a početak radova planira za kraj ove godine, rekao je ministar energije te zemlje. Pre toga očekuje da dobije tehnički projekat za IGB, koji bi trebalo da proradi u 2016. i transportuje najpre 3, a potom 5 milijardi kubika godišnje. Posle sastanka u Bakuu sa azerbejdžanskim kolegom Natigom Alijevim, ministar Dragomir Stojnev rekao je da će Bugarska tim interkonektorom uvoziti milijardi kubnih metara azerbejdžanskog gasa godišnje. Kako prenosi azerbejdžanska agencija **Trend**, Alijev je rekao da bi interkonektor trebalo da grade Bulgargaz, azerbejdžanski SOCAR i konzorcijum Šah Deniz, operator polja iz koga bi se prirodni gas gasovodom TAP (koji bi se u trasi preko Grčke povezao na IGB) izvozio u Evropu.

SUSEDI I REGION

The screenshot shows the MOL Group website's 'MOL'S INVESTMENTS IN INA' section. It features a large image of an oil rig at sunset and a cargo ship. On the left, there's a sidebar with links: 'MOL'S INVESTMENTS IN INA', 'MOL'S CONTRIBUTION TO INA', 'MOL'S CONTRIBUTION TO CROATIA', 'CORPORATE GOVERNANCE', 'NEGOTIATIONS', 'DOCUMENTS', and 'PRESS ROOM'. Below this is an 'INTRODUCTION' section with two portraits of men and some text. To the right is an 'UPDATES' section with two entries: 'MOL Group Statement' (April 2, 2010) and 'MOL Group Statement' (April 6, 2010). Both entries include short summaries of the statements.

vidi svoj doprinos Ini i Hrvatskoj. Među dostupnim dokumentima su i Glavni ugovor o gasnom poslovanju, Prva dopuna tog ugovora i AZTN-ova dozvola za koncentraciju MOL-a i Ine. Na stranici se prenose i saopštenja MOL-a vezana uz Inu uključujući i poslednje da je sa mađarske strane istaknuta potreba „ubrzavanja pregovaračkog procesa kako bi se postigao sporazum“. Navodi da će stranica biti redovno dopunjavanja, kako bi akcionari MOL-a bili u toku sa ovom temom.

distributeru prirodnog gasa Fogaz za 41 milijardu forinti. MVM je u pregovorima sa Budimpeštom o kupovini ostatka od 50+1% kapitala Fogaza u vlasništvu glavnog grada. Ovaj posao je deo kontroverzne, od Brisela kritikovane i osporavane, vladine agende nacionalizacije energetskog sektora, tačnije prirodnog gasa i električne energije, radi daljeg obaranja cena ta dva energenta preko neprofitnog društva koje tek treba da formira. Fogaz ima 820.000 kupaca među domaćinstvima i u privredu i godišnje prodaje blizu dve milijarde kubnih metara gasa, preko mreže gasovoda od 5.800 km. [Portfolio.hu](#)

BUDIMPEŠTA - Mađarski MOL je u ponedeljak pokrenuo web stranicu na engleskom o svojim ulaganjima u Inu, ali i sukobima i sporovima vezanima za svoj angažman u hrvatskoj kompaniji. U saopštenju o tom potezu, citira podpredsednika za korporativne komunikacije MOL Grupe Dominica Kofnera da će otvaranje web stranice biti od koristi za objašnjavanje delikatne i kompleksne situacije oko Ine i oko čega se "zapravo vodi spor." Potseća na istoriju ulaska u Hrvatsku i kaže da od 2009. u toj zemlji posluje u otežanim uslovima... „i zbog nepovoljne investicionee klime i nepredvidivog regulatornog okruženja. Na adresi <http://www.molincroatia.com>, daje se pregled MOL-ovih investicija u Inu, kao i kako

BUDIMPEŠTA - Mađaska elektroprivreda MVM kompletirala je u ponedeljak posao kupovine udela od 49,8% nemačke kompanije RWE u budimpeštanskom

BOSANSKI BROD - Rafinerija nafte u Bosanskom Brodu je duguje dva puta više od vrednosti kapitala preduzeća, dok su kratkoročne obaveze veće od obrtne imovine,javlja agencija Fena pozivajući se na revizorski izvještaj za 2013. godinu, koji je uradio Deloitte. Rafinerija je na kraju 2013. iskazala gubitak od 23.578.210 evra, dok akumulirani gubitak iznosi 256.549.710 evra.

"Takođe, na kraju 2013. kratkoročne obaveze Rafinerije veće su od njene obrtne imovine za 9.351.520 evra, a neto zaduženost je više od dva puta veća od kapitala", upozorili su revizori. "Sposobnost ovog privrednog društva da nastavi poslovanje u skladu s načelom stalnosti

Na kraju 2013. gubitak Rafinerije je iznosio 23,6 miliona evra

poslovanja je zavisna od kontinuirane finansijske podrške matičnog preduzeća (OAO "NIK", Ruska Federacija). Dana 17. januara 2014. matično preduzeće je dostavilo pismo podrške Rafineriji u kojem se obavezalo da će pružiti svu neophodnu finansijsku podršku za period od 12 meseci od datuma priloženih finansijskih izvještaja, kako bi Rafinerija nastavila sa redovnim poslovanjem", naveli su revizori. U toku 2013. godine u Rafineriji nafte u Bosanskom Brodu je ukupno prerađeno 958.000 tona sirove nafte. *aljazeera*

